

ประเมินผลการใช้จ่ายเงินค่าธรรมเนียมตรวจคนเข้าเมืองเพื่อเสริมเงินงบประมาณ รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566*

มุกิตา มากวิจิตร¹ กัญวิศา สุขพานิช²

(วันที่รับบทความ: 18 พฤศจิกายน 2567; วันที่แก้ไขบทความ: 1 เมษายน 2568; วันที่ตอบรับบทความ: 17 เมษายน 2568)

บทคัดย่อ

การวิจัย เรื่อง ประเมินผลการใช้จ่ายเงินค่าธรรมเนียมตรวจคนเข้าเมืองเพื่อเสริมเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1) เพื่อประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความคุ้มค่าในการใช้จ่ายเงินค่าธรรมเนียมตรวจคนเข้าเมืองเพื่อเสริมเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 และ 2) เพื่อศึกษาแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการใช้จ่ายเงินค่าธรรมเนียมตรวจคนเข้าเมืองเพื่อเสริมเงินงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณถัดไป ซึ่งการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ โดยการใช้แบบสอบถามกับกลุ่มข้าราชการตำรวจตรวจคนเข้าเมือง จำนวน 10 กองบังคับการรวมจำนวน 450 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มข้าราชการตำรวจตรวจคนเข้าเมือง ตำแหน่งระดับผู้บริหาร (สารวัตรไปจนถึงผู้กำกับการ) และระดับผู้ปฏิบัติการ (ผู้บังคับหมู่จนถึงรองสารวัตร) รวมจำนวน 20 คน

ผลการวิจัย พบว่า การใช้จ่ายเงินค่าธรรมเนียมตรวจคนเข้าเมืองมีการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคุ้มค่า อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงบประมาณที่มุ่งยกระดับการให้บริการและเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจตรวจคนเข้าเมือง ส่วนปัญหาสำคัญที่ควรปรับปรุง คือ ระยะเวลาการจัดสรรงบประมาณที่ล่าช้า เป็นเหตุทำให้เกิดปัญหาในเรื่องการบริหารจัดการงบประมาณภายในหน่วยงาน

ด้วยเหตุนี้ จึงนำไปสู่ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาการใช้จ่ายเงินค่าธรรมเนียมตรวจคนเข้าเมือง เพื่อเสริมเงินงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณถัดไป โดยควรมีการพัฒนากระบวนการอนุมัติและจัดสรรงบประมาณให้เร็วยิ่งขึ้น ตลอดจนควรเพิ่มงบประมาณให้สอดคล้องและเพียงพอต่อความต้องการในการปฏิบัติงานของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดต่าง ๆ ทั้งการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนสวัสดิการที่พำนักอาศัย การฝึกอบรมการปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละสายงาน รวมถึงควรจัดสรรงบประมาณเพื่อช่วยสนับสนุนในเรื่องการจัดหาอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น เครื่องตรวจหนังสือเดินทาง และการใช้เทคโนโลยีชีวมิติในอุปกรณ์พกพา (Biometric mobile) เพื่อใช้ในการพิสูจน์อัตลักษณ์บุคคลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

คำสำคัญ: การประเมินผล, ประสิทธิภาพ, ประสิทธิผล, ความคุ้มค่า, ค่าธรรมเนียมตรวจคนเข้าเมือง

* บทความวิจัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

¹ อาจารย์, โรงเรียนกฎหมายและการเมือง, มหาวิทยาลัยสวนดุสิต, E-mail: markvichitr2@gmail.com

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์, โรงเรียนกฎหมายและการเมือง, มหาวิทยาลัยสวนดุสิต, E-mail: gug-giggs@live.com

Evaluating the Expense of Immigration Fees to Support the Annual Budget for Fiscal Year 2023*

Mutita Markvichit¹ Kanwisa Sukphanit²

(Received: November 18, 2024; Revised: April 1, 2025; Accepted: April 17, 2025)

Abstract

The research on the evaluation of immigration fees to support the annual budget for fiscal year 2023 aimed to 1) evaluate the efficiency, effectiveness and value for money of immigration fees to assist the annual budget for fiscal year 2023, and 2) find out a guideline for improving and developing in expense of immigration fees to aid the annual budget for the following year. This was mixed-method research that quantitative data collected through 450 immigration police officers. The qualitative study carried out with 20 immigration police officers who were executive level (Inspector to Superintendent) and practitioner level (Squad Leader to Deputy Inspector) via in-depth interviews.

The finding indicated that immigration fee expenditures were managed with optimal efficiency, effectiveness, and value for money. This was consistent with the budget objectives that aimed to upgrade service and increased the efficiency of immigration police officers. The major problem to need improvement was delay in budget allocation which caused problems in budget management within the agency.

Therefore, it led to recommendations for improving and developing the expense of immigration fees to support the budget for the next fiscal year. The approval process and budget allocation should be developed rapidly and increasing budget should be related and sufficient for the operation and needs of the provincial immigration offices. The budget allocation to support welfare included residence, training of duty, including budget allocation in proving modern equipment and technology such as passport inspection machines and the use of biometric mobile devices to verify personal identities efficiently.

Keywords: Evaluation, Efficiency, Effectiveness, Value for Money, Immigration Fees

* Research Article from Suandusit University

¹ School of Laws and politics, Suandusit University, E-mail: markvichit2@gmail.com

² Assistant Professor, School of Laws and politics, Suandusit University, E-mail: gug-giggs@live.com

ความสำคัญและปัญหาการวิจัย

ในปัจจุบัน สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองมีภารกิจสำคัญที่จะต้องรับผิดชอบ ทั้งการบริหารจัดการ การเข้า-ออกของบุคคลในราชอาณาจักรไทย การควบคุมดูแลและรักษาความมั่นคงตามพื้นที่ชายแดนของประเทศ รวมถึงส่งเสริมการเคลื่อนย้ายแรงงานที่ถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งภารกิจดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับการรักษาความสงบเรียบร้อยของประเทศชาติ และมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยงบประมาณจำนวนมากเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ (Immigration Bureau, 2023)

แต่ทั้งนี้ หากพิจารณาถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา จะพบว่าสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ต้องเผชิญกับสภาพปัญหาและความท้าทายในเรื่องการบริหารจัดการงบประมาณ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานในภารกิจหลายด้าน ทั้งภารกิจป้องกันและปราบปรามการลักลอบเข้าเมืองอย่างผิดกฎหมาย ที่เชื่อมโยงไปสู่ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ กลุ่มองค์กรอาชญากรรม การค้ำมนุษย์ ซึ่งเมื่อมีการจับกุมผู้กระทำผิดแล้วจะต้องมีการควบคุมดูแลกักตัวบุคคลที่ลักลอบเข้าเมืองอย่างผิดกฎหมาย ตลอดจนการควบคุมดูแลและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่เดินทางเข้า-ออกในราชอาณาจักรไทย ซึ่งในทุกภารกิจจำเป็นจะต้องมีงบประมาณในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ทั้งในส่วนของงบดำเนินงาน งบลงทุน ตลอดจนโครงการต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนภารกิจเร่งด่วนของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองให้สำเร็จตามเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้

ดังนั้น เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนการดำเนินงานของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองให้มีประสิทธิภาพ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง จึงมีการนำงบประมาณที่ได้จากการหักเงินค่าธรรมเนียมที่ได้รับตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ก่อนนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และพัฒนางานสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด ทั้งในส่วนงบดำเนินงาน งบลงทุน ครุภัณฑ์ รวมถึงสนับสนุนโครงการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง และโครงการจัดหากล้องบันทิภาพและเสียงตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นुकคตสูญหาย พ.ศ. 2565 สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองให้มีประสิทธิภาพ และยกระดับการให้บริการภาคประชาชนได้อย่างทั่วถึง เท่าเทียม เป็นธรรม ตลอดจนยังเป็นการเสริมสร้างความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ซึ่งได้สอดคล้องตามหลักธรรมาภิบาล และหลักการดำเนินงานตามมาตรฐานสากลร่วมด้วย

จากประเด็นข้างต้น คณะผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการประเมินผลประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความคุ้มค่าในการใช้จ่ายเงินค่าธรรมเนียมตรวจคนเข้าเมือง เพื่อเสริมเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เพื่อนำไปสู่การหาแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการใช้จ่ายเงินค่าธรรมเนียมตรวจคนเข้าเมืองในปีงบประมาณถัดไปให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความคุ้มค่าในการใช้จ่ายเงินค่าธรรมเนียมตรวจคนเข้าเมืองเพื่อเสริมเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
2. เพื่อศึกษาแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการใช้จ่ายเงินค่าธรรมเนียมตรวจคนเข้าเมือง เพื่อเสริมเงินงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณถัดไป

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผล

ประเมินผลว่าเป็นวิธีการอย่างหนึ่งซึ่งช่วยให้ผู้กำหนดนโยบายทราบผลการดำเนินงานโครงการ ซึ่งการวิจัยประเมินผลเป็นรูปแบบของการประเมินผลแบบหนึ่ง ที่นำระเบียบวิธีวิจัยเข้ามาใช้ในการตรวจสอบและวิเคราะห์ โดยระบบการประเมินดังกล่าวจะต้องมีความน่าเชื่อถือ เพื่อให้เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือจากทุกฝ่ายในองค์กร

ทั้งนี้ ในการประเมินผลจะเป็นการวัดประสิทธิภาพของแผนงาน โครงการ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในการตัดสินใจของผู้บริหาร โดยเมื่อมีการประเมินผลเสร็จสิ้นลงแล้ว ผู้ที่มีหน้าที่ประเมินผลจะต้องเป็นผู้สรุปผลและเสนอแนะให้แก่ผู้บริหาร ใน 2 ประเด็นหลัก คือ 1) แผนงานโครงการที่ประเมินได้บรรลุตามวัตถุประสงค์เพียงใด และ 2) แผนงาน โครงการที่ประเมินผลมีปัญหาและอุปสรรคเช่นใด เพื่อให้ผู้บริหาร ได้พัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานแผนงาน โครงการดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (Kanchanachitra, 2001)

2. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความคุ้มค่า

การประเมินผลการดำเนินงาน โครงการต่าง ๆ สามารถพิจารณาและวิเคราะห์ได้จากประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความคุ้มค่า (Pipatphen et al., 2014) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) การประเมินประสิทธิผล เป็นการประเมินความสัมพันธ์ระหว่างผลลัพธ์ของการทำงานกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สำหรับวิธีการวัดประสิทธิผลของหน่วยงานสามารถคำนวณจากการดำเนินงานที่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้สำเร็จ

2) การประเมินประสิทธิภาพ เป็นการประเมินความสามารถในการลดต้นทุนหรือทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการ หรือความสามารถในการเพิ่มผลผลิตหรือผลประโยชน์เพื่อให้เกิดการดำเนินงานที่สูงหรือมีคุณภาพมากกว่าที่กำหนดไว้ในแผนการดำเนินงาน ซึ่งประสิทธิภาพเป็นอัตราส่วนแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิตหรือผลประโยชน์ที่ได้รับกับต้นทุนหรือทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินงานจริง โดยจะต้องเปรียบเทียบกับแผนที่วางไว้

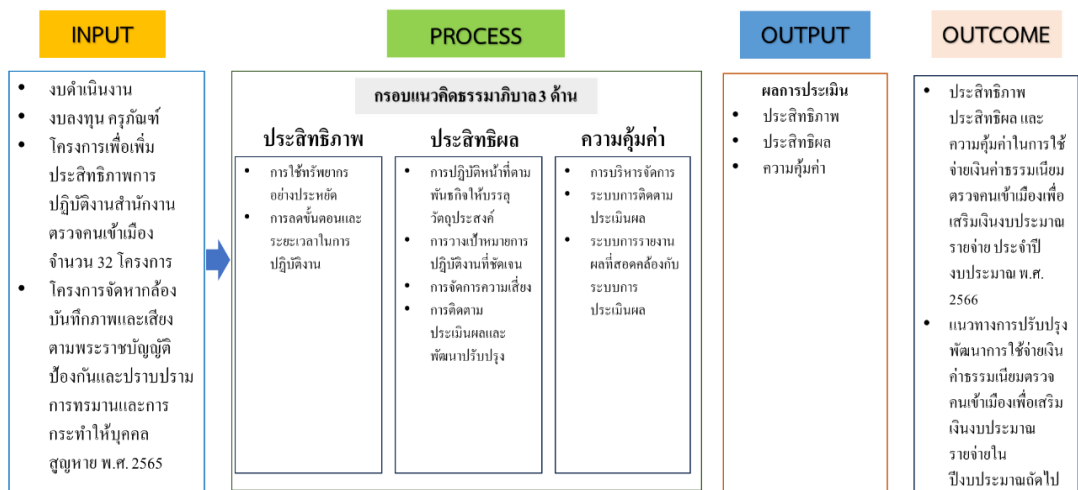
3) การประเมินความคุ้มค่า ในการปฏิบัติการกิจของรัฐนั้น สามารถวัดได้จากประสิทธิผล (Effectiveness) และประสิทธิภาพ (Efficiency) ความคุ้มค่าในเชิงประสิทธิผล ได้แก่ การบรรลุวัตถุประสงค์

หรือเป้าหมายของภารกิจตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ กล่าวคือ ภารกิจนั้นก่อให้เกิดประโยชน์ที่สามารถตอบสนองตรงกับความต้องการ และก่อให้เกิดความพึงพอใจแก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย สำหรับความคุ้มค่าในเชิงประสิทธิภาพ ได้แก่ การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามแผนปฏิบัติการ ผลการดำเนินงานได้มาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด และสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานได้

กล่าวโดยสรุป การประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความคุ้มค่า ถือเป็นเรื่องสำคัญภายในหน่วยงาน เนื่องจากการวัดผลและตรวจสอบการดำเนินงาน เพื่อปรับปรุงกระบวนการทำงานหรือโครงการให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ประสิทธิผลสูงสุด และคุ้มค่ากับทรัพยากรที่ใช้ไป โดยการประเมินดังกล่าวไม่เพียงแต่ช่วยให้องค์กรบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้เท่านั้น แต่ยังช่วยให้ทรัพยากรถูกใช้อย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ ส่งผลทำให้สามารถพัฒนาองค์กรได้อย่างยั่งยืน ซึ่งจากประเด็นเกี่ยวกับการประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความคุ้มค่าดังกล่าว คณะผู้วิจัยได้นำมาเป็นประเด็นหลักในการประเมินผล การใช้จ่ายเงินค่าธรรมเนียมตรวจคนเข้าเมืองเพื่อเสริมเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ร่วมด้วย ทั้งนี้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาและปรับปรุงการใช้จ่ายเงินค่าธรรมเนียมตรวจคนเข้าเมืองในแต่ละด้านได้อย่างสอดคล้องและเหมาะสมตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ตลอดจนส่งเสริมและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยนี้ได้นำแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความคุ้มค่า และแนวคิดเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินค่าธรรมเนียมตรวจคนเข้าเมือง ของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองมานำเสนอ ประกอบกับมีการสืบค้นงานวิจัย หนังสือ ตำรา และเอกสารที่เกี่ยวข้องมาศึกษาและทบทวนวรรณกรรม โดยรายละเอียดดังกล่าวได้นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังนี้



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การประเมินผลการใช้จ่ายเงินค่าธรรมเนียมตรวจคนเข้าเมืองเพื่อเสริมเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรสำหรับการประเมินผล ได้แก่ ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัด และด่านตรวจคนเข้าเมือง ในสังกัดสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองทุกแห่ง ที่ได้รับการจัดสรรเงินค่าธรรมเนียมตรวจคนเข้าเมืองเพื่อเสริมเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่การวิจัย คือ หน่วยงานในสังกัดสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง จำนวน 10 กองบังคับการ ประกอบด้วย กองบังคับการอำนวยการ (บก.อก.สตร.) กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง 1 - 6 (บก.ตม 1-6) กองบังคับการสืบสวนสอบสวน ศูนย์เทคโนโลยีตรวจคนเข้าเมือง (ศท.ตม.) และศูนย์ฝึกอบรมตรวจคนเข้าเมือง (ศฝร.ตม.)

ขอบเขตด้านเนื้อหา คือ

1. การประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความคุ้มค่า ในการใช้จ่ายเงินค่าธรรมเนียมตรวจคนเข้าเมืองเพื่อเสริมเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ในประเด็น 4 ด้าน ดังนี้

- 1) งบดำเนินงาน ประกอบด้วย ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ ค่าสาธารณูปโภค และค่าตอบแทน
- 2) งบลงทุน ครุภัณฑ์
- 3) โครงการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง
- 4) โครงการจัดหากล้องบันทึภาพและเสียง ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมาน

และการกระทำที่บุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

2. แนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการใช้จ่ายเงินค่าธรรมเนียมตรวจคนเข้าเมืองเพื่อเสริมเงินงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณถัดไป

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การประเมินผลการใช้จ่ายเงินค่าธรรมเนียมตรวจคนเข้าเมืองเพื่อเสริมเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ทั้งการวิจัยแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการจัดสรรเงินค่าธรรมเนียมตรวจคนเข้าเมืองเพื่อเสริมเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ในประเด็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความคุ้มค่า ในการใช้จ่ายเงินค่าธรรมเนียมนิคมตรวจคนเข้าเมืองเพื่อเสริมเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 และ แนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการใช้จ่ายเงินค่าธรรมเนียมนิคมตรวจคนเข้าเมืองเพื่อเสริมเงินงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณถัดไป

ทั้งนี้ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม คณะผู้วิจัยได้ใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนเจ้าหน้าที่ทั้งหมด 8,512 นาย (Bureau, 2023) ภายใต้หน่วยงานในสังกัดสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง จำนวน 10 กองบังคับการ ประกอบด้วย กองบังคับการอำนวยการ (บก.อก.สทม.) กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง 1-6 (บก.ตม. 1-6) กองบังคับการสืบสวนสอบสวน (บก.สส.) ศูนย์เทคโนโลยีตรวจคนเข้าเมือง (ศท.ตม.) และ ศูนย์ฝึกอบรมตรวจคนเข้าเมือง (ศฝร.ตม.)

โดยคณะผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร ยามานะ (Yamane, 1973; Wanichbancha, 2021) ทำให้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ มีจำนวน 450 ตัวอย่าง ตลอดจนเพื่อให้การกำหนดตัวอย่างประชากรครอบคลุมทุกตำแหน่งในการปฏิบัติงาน คณะผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการทำการคัดเลือกกลุ่มประชากรที่มีตำแหน่งตั้งแต่ระดับผู้บริหาร ไปจนถึงระดับผู้ปฏิบัติการ ด้วยวิธีการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Selection) จากฐานข้อมูลเจ้าหน้าที่ตำรวจของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ภายใต้หน่วยงานในสังกัดสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ทั้ง 10 กองบังคับการ โดยแบ่งกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามตามลำดับตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ได้แก่ ผู้กำกับการ รองผู้กำกับการ สารวัตรใหญ่ สารวัตร รองสารวัตร และผู้บังคับหมู่ ซึ่งได้กำหนดจากสัดส่วนตำแหน่งอัตราครองทั้งหมดของแต่ละกองบังคับการ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

กองบังคับการ	ผกก.	รอง ผกก.	สวญ.	สว.	รอง สว.	ผบ.หมู่
1) กองบังคับการอำนวยการ (บก.อก.สทม.)	3	5	-	5	10	17
2) กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง 1 (บก.ตม 1)	3	6	-	15	15	15
3) กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง 2 (บก.ตม 2)	4	5	-	1	15	15
4) กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง 3 (บก.ตม 3)	7	5	2	5	15	15
5) กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง 4 (บก.ตม 4)	5	5	1	5	15	15
6) กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง 5 (บก.ตม 5)	3	5	-	7	15	15
7) กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง 6 (บก.ตม 6)	4	5	1	3	15	15
8) กองบังคับการสืบสวนสอบสวน (บก.สส.ตม)	5	7	-	13	15	15
9) ศูนย์เทคโนโลยีตรวจคนเข้าเมือง (ศท.ตม.)	3	5	-	5	10	17
10) ศูนย์ฝึกอบรมตรวจคนเข้าเมือง (ศฝร.ตม.)	3	5	-	5	10	15
รวม	40	53	4	64	135	154
รวมทั้งสิ้น	450					

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Study) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ในประเด็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความคุ้มค่าในการใช้จ่ายเงินค่าธรรมเนียมตรวจคนเข้าเมืองเพื่อเสริมเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 และแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการใช้จ่ายเงินค่าธรรมเนียมตรวจคนเข้าเมืองเพื่อเสริมเงินงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณถัดไป

ทั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ แบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จากเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองภายใต้หน่วยงานในสังกัดสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง จำนวน 10 กองบังคับการ กองบังคับการละ 2 คน ซึ่งจะต้องเป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองไม่น้อยกว่า 3 ปี โดยแบ่งเป็นตำแหน่งระดับผู้บริหาร คือ สารวัตรขึ้นไปจนถึงผู้กำกับการ 1 คน และตำแหน่งระดับผู้ปฏิบัติการ คือ ผู้บังคับหมู่จนถึงรองสารวัตร 1 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 20 คน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

กองบังคับการ	ระดับผู้บริหาร (สว. - ผกก.)	ระดับผู้ปฏิบัติการ (ผบ.หมู่ - รอง สว.)
1) กองบังคับการอำนวยการ (บก.อก.สทม.)	1	1
2) กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง 1 (บก.ตม 1)	1	1
3) กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง 2 (บก.ตม 2)	1	1
4) กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง 3 (บก.ตม 3)	1	1
5) กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง 4 (บก.ตม 4)	1	1
6) กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง 5 (บก.ตม 5)	1	1
7) กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง 6 (บก.ตม 6)	1	1
8) กองบังคับการสืบสวนสอบสวน (บก.สส.ตม)	1	1
9) ศูนย์เทคโนโลยีตรวจคนเข้าเมือง (ศท.ตม.)	1	1
10) ศูนย์ฝึกอบรมตรวจคนเข้าเมือง (ศฝร.ตม.)	1	1
รวม	10	10
รวมทั้งสิ้น	20	

ทั้งนี้ ในส่วนของวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล คณะผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลระดับประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความคุ้มค่าในการใช้จ่ายเงินค่าธรรมเนียมตรวจคนเข้าเมืองเพื่อเสริมเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โดยใช้สถิติใช้ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ตลอดจนการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะและแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการใช้จ่ายเงินค่าธรรมเนียมตรวจคนเข้าเมืองเพื่อเสริมเงินงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณถัดไป โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอโดยการพรรณนา

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความคุ้มค่าในการใช้จ่ายเงินค่าธรรมเนียมตรวจคนเข้าเมืองเพื่อเสริมเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

จากผลการประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความคุ้มค่าในการใช้จ่ายเงินค่าธรรมเนียมตรวจคนเข้าเมืองเพื่อเสริมเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ผู้ตอบแบบประเมินผลการใช้จ่ายเงินค่าธรรมเนียมตรวจคนเข้าเมืองเพื่อเสริมเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำนวนทั้งสิ้น 450 คน ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง มากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 63.78 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.44 สำหรับระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่จบการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 52.00 โดยส่วนใหญ่มีตำแหน่งอยู่ในระดับผู้บังคับหมู่ คิดเป็นร้อยละ 36.44

สำหรับผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความคุ้มค่า ในการใช้จ่ายเงินค่าธรรมเนียมตรวจคนเข้าเมืองเพื่อเสริมเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง โดยแบ่งเป็นประเภทงบต่าง ๆ ซึ่งจากผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นต่อประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความคุ้มค่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.908) โดยมีรายละเอียดตามประเภทการใช้จ่ายเงินตรวจคนเข้าเมือง 4 ด้าน ดังต่อไปนี้

1) งบดำเนินงาน

ด้านประสิทธิภาพในการใช้งบดำเนินงาน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นประเด็น พบว่า ในทุกประเด็นอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยอันดับแรก คือ การใช้งบดำเนินงาน ทำให้หน่วยงานสามารถจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้ที่ทันสมัยและสอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงาน และการใช้งบดำเนินงาน ทำให้หน่วยงานสามารถจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้ที่เพียงพอต่อการใช้งาน อยู่ในระดับที่เท่ากัน รองลงมาคือ การใช้งบดำเนินงาน ทำให้หน่วยงานมีเครื่องใช้สาธารณูปโภคที่มีคุณภาพมากขึ้น

ด้านประสิทธิผลในการใช้งบดำเนินงาน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นประเด็น พบว่า ในทุกประเด็นอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยอันดับแรก คือ การจัดทำงบดำเนินงาน ได้แก่ ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ ค่าสาธารณูปโภค และค่าตอบแทน ในหน่วยงานสามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็วและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ รองลงมา คือ การขออนุมัติงบดำเนินงาน ได้แก่ ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ ค่าสาธารณูปโภค และค่าตอบแทน ในหน่วยงานสามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ด้านความคุ้มค่าในการใช้งบดำเนินงาน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นประเด็น พบว่า ในทุกประเด็นอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยอันดับแรก คือ การใช้งบดำเนินงาน ในหน่วยงาน ทำให้สามารถเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองได้มากยิ่งขึ้น

รองลงมาคือ การใช้บังคับงานในหน่วยงานทำให้ผู้รับบริการมีความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่ตรวจคนเข้าเมืองว่าปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต สามารถตรวจสอบได้

ส่วนผลการศึกษาเชิงคุณภาพ กลุ่มข้าราชการตำรวจของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ทั้งระดับผู้บริหารและระดับปฏิบัติการส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเงินค่าธรรมเนียมตรวจคนเข้าเมืองที่นำมาสนับสนุนในส่วนของงบดำเนินงาน สามารถช่วยยกระดับและขับเคลื่อนการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองได้เป็นอย่างดี ตัวอย่างเช่น ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์สำนักงาน ตลอดจนค่าน้ำมันเชื้อเพลิง และค่าซ่อมบำรุงยานพาหนะ ซึ่งนับเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองทุกกองบังคับการ

2) งบลงทุน

ด้านประสิทธิภาพในการใช้งบลงทุน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นประเด็น พบว่า ในทุกประเด็นอยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด โดยอันดับแรก คือ การใช้งบลงทุน ทำให้หน่วยงานมีระบบสารสนเทศที่ทันสมัยและสอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงาน และการใช้งบลงทุน ทำให้หน่วยงานมีระบบสารสนเทศที่เพียงพอต่อการใช้งาน รองลงมาคือ การใช้งบลงทุน ทำให้หน่วยงานมีระบบสารสนเทศที่เพียงพอต่อการให้บริการประชาชน

ด้านประสิทธิผลในการใช้งบลงทุน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นประเด็น พบว่า ในทุกประเด็นอยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด โดยอันดับแรก คือ การจัดทำงบลงทุน ในหน่วยงานสามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็วและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ รองลงมา คือ การขออนุมัติงบลงทุนในหน่วยงานสามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็วและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และการใช้งบลงทุน ในการจัดซื้อครุภัณฑ์ต่าง ๆ สามารถตอบสนองวัตถุประสงค์และความต้องการของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน รวมถึงประชาชนผู้ให้บริการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

ด้านความคุ้มค่าในการใช้งบลงทุน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นประเด็น พบว่า ในทุกประเด็นอยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด โดยอันดับแรก การใช้งบลงทุน ในการจัดซื้อครุภัณฑ์ต่าง ๆ ทำให้สามารถเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองได้มากยิ่งขึ้น รองลงมา คือ การใช้งบลงทุน ในการจัดซื้อครุภัณฑ์ต่าง ๆ ทำให้ผู้รับบริการมีความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่ตรวจคนเข้าเมืองว่าปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต สามารถตรวจสอบได้ และการใช้งบลงทุน ในการจัดซื้อครุภัณฑ์ต่าง ๆ สามารถติดตามและประเมินผล ได้ทุกขั้นตอนการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

ส่วนผลการศึกษาเชิงคุณภาพ กลุ่มข้าราชการตำรวจของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ทั้งระดับผู้บริหารและระดับปฏิบัติการส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเงินค่าธรรมเนียมตรวจคนเข้าเมืองที่นำมาสนับสนุนในส่วนของงบลงทุน มีส่วนช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองได้เป็นอย่างดี ตัวอย่างเช่น ค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงอาคาร สถานที่ ด้านตรวจคนเข้าเมือง และ

สถานที่กักตัวสำหรับบุคคลที่ลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมาย ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการตรวจสอบ และควบคุมบุคคลเข้าเมือง ซึ่งนับเป็นสิ่งที่สำคัญในการยกระดับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในสำนักงาน ตรวจคนเข้าเมืองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ตลอดจนทำให้ประชาชนสามารถตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ได้ทุกขั้นตอน ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างเชื่อมั่นแก่ประชาชนต่อไปด้วย

3) โครงการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง จำนวน 32 โครงการ

ด้านประสิทธิภาพของโครงการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นประเด็น พบว่า ในทุกประเด็นอยู่ในระดับมากที่สุด ถึงมากที่สุด โดยอันดับแรก คือ โครงการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ทำให้หน่วยงานมีระบบสารสนเทศที่ทันสมัยสอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงาน และเพียงพอต่อการให้บริการประชาชน และโครงการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ทำให้หน่วยงานมีอาคารสำหรับใช้ในการปฏิบัติงานที่เพียงพอ และเหมาะสมกับการให้บริการประชาชน อยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากัน รองลงมา คือ โครงการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ทำให้หน่วยงานมีสวัสดิการด้านที่พักอาศัยของเจ้าหน้าที่ที่เหมาะสมมากขึ้น

ด้านประสิทธิผลของโครงการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นประเด็น พบว่า ในทุกประเด็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยอันดับแรก คือ การจัดทำโครงการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ในหน่วยงานสามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็วและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ รองลงมา คือ การขออนุมัติโครงการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ในหน่วยงานสามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็วและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ด้านความคุ้มค่าของโครงการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นประเด็น พบว่า ในทุกประเด็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยอันดับแรก คือ การใช้งบประมาณโครงการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ทำให้สามารถเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ตรวจคนเข้าเมืองได้มากยิ่งขึ้น รองลงมา คือ การใช้งบประมาณโครงการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ทำให้ผู้รับบริการมีความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองว่าปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต สามารถตรวจสอบได้

ส่วนผลการศึกษาเชิงคุณภาพ กลุ่มข้าราชการตำรวจของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ทั้งระดับผู้บริหารและระดับผู้ปฏิบัติการส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเงินค่าธรรมเนียมตรวจคนเข้าเมืองที่นำมาสนับสนุนในโครงการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง จำนวน 32 โครงการ ตัวอย่างเช่น ระบบบัตรคิวอัตโนมัติ เพื่อบริการประชาชนในพื้นที่ให้ได้รับความสะดวก รวดเร็ว และการดำเนินงาน การให้บริการเป็นไปตามขั้นตอนตามที่กำหนด นอกจากนี้ยังมีโครงการก่อสร้างอาคารที่ทำการตรวจคน

เข้าเมือง และโครงการก่อสร้างที่พักอาศัยให้แก่เจ้าหน้าที่ ซึ่งการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการโครงการดังกล่าวจะเป็นการอำนวยความสะดวกและสร้างขวัญกำลังใจให้แก่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในแต่ละพื้นที่เป็นอย่างมาก

4) โครงการจัดหาห้องบันทึกภาพและเสียงตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นुकคลสูญหาย พ.ศ. 2565 สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

ด้านประสิทธิภาพของโครงการจัดหาห้องบันทึกภาพและเสียง ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นुकคลสูญหาย พ.ศ. 2565 สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นประเด็น พบว่า ในทุกประเด็นอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยอันดับแรก คือ โครงการจัดหาห้องบันทึกภาพและเสียงฯ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ ในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อป้องกัน และปราบปรามการกระทำผิดให้กับหน่วยงานได้เป็นอย่างดี รองลงมา คือ โครงการจัดหาห้องบันทึกภาพและเสียงฯ สามารถสนับสนุนให้หน่วยงานสามารถปฏิบัติงาน ให้เป็นไปตามกฎหมายกำหนด

ด้านประสิทธิผลของโครงการจัดหาห้องบันทึกภาพและเสียง ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นुकคลสูญหาย พ.ศ. 2565 สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นประเด็น พบว่า ในทุกประเด็นอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยอันดับแรก คือ การจัดทำโครงการจัดหาห้องบันทึกภาพและเสียงฯ ในหน่วยงานสามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็วและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ รองลงมา คือ การขออนุมัติโครงการจัดหาห้องบันทึกภาพและเสียงฯ ในหน่วยงานสามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็วและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ด้านความคุ้มค่าของโครงการจัดหาห้องบันทึกภาพและเสียง ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นुकคลสูญหาย พ.ศ. 2565 สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นประเด็น พบว่า ในทุกประเด็นอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยอันดับแรก คือ โครงการจัดหาห้องบันทึกภาพและเสียงฯ สามารถติดตามและประเมินผลได้ทุกขั้นตอน การดำเนินงาน และโครงการจัดหาห้องบันทึกภาพและเสียงฯ ทำให้สามารถเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง ได้มากยิ่งขึ้น อยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากัน รองลงมา คือ โครงการจัดหาห้องบันทึกภาพและเสียงฯ ทำให้ผู้บริหารมีความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองว่าปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต สามารถตรวจสอบได้

ส่วนผลการศึกษาเชิงคุณภาพ กลุ่มข้าราชการตำรวจของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ทั้งระดับผู้บริหารและระดับผู้ปฏิบัติกรส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเงินค่าธรรมเนียมตรวจคนเข้าเมือง ที่นำมาสนับสนุนในโครงการจัดหาห้องบันทึกภาพและเสียง ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นुकคลสูญหาย พ.ศ. 2565 จะทำให้สามารถยกระดับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตรวจคน

เข้าเมืองให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนเป็นเครื่องมือหนึ่งในการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ เพื่อให้สอดคล้องตามหลักปฏิบัติสากล เพื่อนำไปสู่การสร้างเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนต่อไป

2. แนวทางการปรับปรุงพัฒนาการใช้จ่ายเงินค่าธรรมเนียมตรวจคนเข้าเมืองเพื่อเสริมเงินงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณถัดไป

จากผลการศึกษา พบว่า กลุ่มข้าราชการตำรวจของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ทั้งระดับผู้บริหาร และระดับปฏิบัติการส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ควรมีการพัฒนากระบวนการอนุมัติและจัดสรรงบประมาณ ให้เร็วยิ่งขึ้น เนื่องจากที่ผ่านมาประสบปัญหาเรื่องความล่าช้าในการจัดสรรงบประมาณ จึงเป็นเหตุทำให้เกิดปัญหาในเรื่องการบริหารจัดการงบประมาณภายในหน่วยงาน กล่าวคือ จะต้องเร่งรัดใช้งบประมาณ ให้เสร็จสิ้นภายในปีงบประมาณ ซึ่งจะกระทบในเรื่องกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง โครงการต่าง ๆ ที่ล่าช้า ตามมาด้วย นอกจากนี้กลุ่มข้าราชการตำรวจของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองยังมีความเห็นว่าควรนำเงิน ค่าธรรมเนียมตรวจคนเข้าเมืองมาใช้สนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองในจังหวัด ต่าง ๆ อย่างทั่วถึงมากยิ่งขึ้น โดยพิจารณาจากความเร่งด่วนและความจำเป็นในการสนับสนุนในแต่ละโครงการ เป็นสำคัญ ทั้งในเรื่องการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนสวัสดิการที่พึงอาศัย การฝึกอบรมการปฏิบัติ หน้าที่ในแต่ละสายงาน อาทิ การสืบสวนสอบสวนยุคใหม่ เพื่อรองรับรูปแบบการกระทำความคิดที่เปลี่ยนแปลง ไปตามยุคสมัย ตลอดจนศึกษานวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อนำมา ช่วยเสริมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในแต่ละพื้นที่ให้เกิดความเชี่ยวชาญ และสามารถปฏิบัติงานได้อย่าง มีประสิทธิภาพ รวมถึงควรมีการสนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดหาครุภัณฑ์ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยี ที่ทันสมัย เช่น เครื่องตรวจหนังสือเดินทาง และการใช้เทคโนโลยีชีวมิติในอุปกรณ์พกพา (Biometric mobile) เพื่อใช้ในการพิสูจน์อัตลักษณ์บุคคลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการประเมินผลการใช้จ่ายเงินค่าธรรมเนียมตรวจคนเข้าเมืองเพื่อเสริมเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 พบว่า ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความคุ้มค่า ในการใช้จ่ายเงินค่าธรรมเนียม ตรวจคนเข้าเมืองเพื่อเสริมเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ของสำนักงานตรวจคน เข้าเมือง ในประเภทงบประมาณต่าง ๆ ได้แก่ งบดำเนินงาน งบลงทุน โครงการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการ ปฏิบัติงานสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง และ โครงการจัดหากล้องบันทึกภาพและเสียง ตามพระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นักลอบสูญหาย พ.ศ. 2565 สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นต่อประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความคุ้มค่า ทุกด้าน อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.908) ซึ่งจากผลการศึกษาสะท้อนให้เห็นว่าการใช้จ่ายเงิน ค่าธรรมเนียมตรวจคนเข้าเมืองเพื่อเสริมเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณดังกล่าว เป็นส่วนสำคัญ ในการขับเคลื่อนและสนับสนุนให้หน่วยงานสามารถจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้ที่ทันสมัยและมีงบประมาณ สำหรับใช้ในการสนับสนุนการดำเนินงานต่าง ๆ สอดคล้องกับภารกิจของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง หากไม่มี

การจัดสรรงบประมาณในส่วนนี้มาเสริมในแต่ละปีงบประมาณ ก็จะทำให้ไม่มีงบประมาณในการขับเคลื่อนภารกิจของหน่วยงาน ซึ่งด้วยภารกิจหน้าที่ของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองมีภารกิจหลายด้าน ทั้งในเรื่องการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่เดินทางเข้า-ออกประเทศ และการรักษาความมั่นคงของประเทศ ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นต้องมีงบประมาณในการสนับสนุนการก่อสร้างอาคารเพื่อรองรับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ และพร้อมให้บริการประชาชน ตลอดจนควรมีระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อใช้ในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน เช่น ระบบบัตรคิวอัตโนมัติ กล้องบันทึกภาพและเสียงในการปฏิบัติหน้าที่ รวมถึงงบประมาณในการดูแลบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อรองรับการปฏิบัติงานตลอด 24 ชั่วโมง และเป็นการสนับสนุนเพื่อยกระดับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งประเด็นดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ Meethong and Ratchadapunnathikul (2020) ที่ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาตำรวจตรวจคนเข้าเมือง ทำอากาศยานสุวรรณภูมิ โดยผลการศึกษาพบว่าสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองควรมีการเตรียมความพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงของอาชญากรรมในรูปแบบใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรมีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น

นอกจากนี้ในส่วนของการศึกษายังพบว่าปัญหาสำคัญในการใช้จ่ายเงินค่าธรรมเนียมตรวจคนเข้าเมืองเพื่อเสริมเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ คือ ระยะเวลาการจัดสรรงบประมาณที่ล่าช้า ส่งผลให้หน่วยงานในสังกัดสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ทั้ง 10 กองบังคับการ จะต้องเร่งรัดการใช้จ่ายในช่วงสิ้นปีงบประมาณ เป็นเหตุทำให้เกิดปัญหาในเรื่องการบริหารจัดการงบประมาณในแต่ละพื้นที่

ด้วยเหตุนี้ จึงนำไปสู่ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาการใช้จ่ายเงินค่าธรรมเนียมตรวจคนเข้าเมือง เพื่อเสริมเงินงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณถัดไป โดยควรมีการพัฒนากระบวนการอนุมัติและจัดสรรงบประมาณให้เร็วยิ่งขึ้น เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานทุกกระบวนการให้มีความรวดเร็ว สอดคล้องกับภารกิจหน่วยงานในแต่ละพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Kosuma (2021) ที่ศึกษาเรื่องการปฏิบัติงานของตำรวจยุคใหม่ เพื่อความโปร่งใสเป็นธรรมโดยยึดธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงาน โดยผลการศึกษาพบว่าหน่วยงานตำรวจควรมีวิธีการและขั้นตอนในการจัดสรรงบประมาณที่รวดเร็ว เป็นระบบ และเหมาะสมสอดคล้องกับการดำเนินงาน ทั้งนี้ เพื่อให้หน่วยงานตำรวจสามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานในทุก ๆ ภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีประสิทธิผล และมีความคุ้มค่า ซึ่งหากพิจารณาประเด็นดังกล่าวแล้ว จะพบว่าผลการศึกษาดังกล่าวมีความสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลที่เป็นหัวใจสำคัญในการบริหารงานภาครัฐ โดยหน่วยงานภาครัฐทุกแห่งควรยึดถือและปฏิบัติตามหลักการดังกล่าว เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานเป็นไปตามหลักนิติธรรม ตลอดจนเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดความคุ้มค่าสูงสุด ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินงานตามหลักการ ดังนี้ 1) หลักประสิทธิภาพ ที่มุ่งเน้นประเมินผลการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด รวมทั้งจะต้องมีการลงทุนที่คุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม โดยใช้วิธีการลดขั้นตอนและระยะเวลาในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความสะดวก รวดเร็วมากยิ่งขึ้น 2) หลักประสิทธิผล

ที่มุ่งเน้นประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ตามพันธกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยมีการวางเป้าหมายการปฏิบัติงานที่ชัดเจน รวมถึงมีการติดตามประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง และ 3) หลักความคุ้มค่า มุ่งเน้นประเมินผลในประเด็นการบริหารจัดการ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อหน่วยงาน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ รวมทั้งมีระบบการติดตามประเมินผล เพื่อเปรียบเทียบความคุ้มค่า ในการดำเนินการเรื่องต่าง ๆ และมีระบบการรายงานผลที่สอดคล้องกับระบบการประเมินผล (Kraikitrat, et al., 2021)

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย สามารถสรุปเป็นข้อเสนอแนะเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาการใช้จ่ายเงิน ค่าธรรมเนียมตรวจคนเข้าเมืองเพื่อเสริมเงินงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณถัดไป ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรมีการปรับปรุงระเบียบของกระทรวงการคลังเพื่อให้การจัดสรรงบประมาณ ในแต่ละปี มีความยืดหยุ่นมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจากสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองมีภารกิจในการเตรียมความพร้อม เพื่อรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินต่าง ๆ อาทิ การลักลอบเข้าเมืองอย่างผิดกฎหมาย และความมั่นคงในชายแดน ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการปรับปรุงกฎ ระเบียบดังกล่าว เพื่อขับเคลื่อนภารกิจของหน่วยงาน ให้มีประสิทธิภาพและสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง

2. ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องควรกำหนดนโยบายเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงระบบและกลไก ในการเบิกจ่ายงบประมาณที่รวดเร็วมากยิ่งขึ้น ตลอดจนควรมีการกำหนดระยะเวลาการจัดสรรงบประมาณ ที่ชัดเจน ซึ่งในทางปฏิบัติควรมีการกำหนดและจำแนกประเภทของหน่วยงาน เช่น ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และ ขนาดใหญ่ ทั้งนี้ เพื่อให้แต่ละกองบังคับการ ได้รับการจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับปริมาณงานในพื้นที่

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ควรพิจารณาอนุมัติจัดสรรเงินค่าธรรมเนียมตรวจคนเข้าเมืองฯ ให้หน่วยงานเร็วมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะรายการค่าบำรุงรักษาโปรแกรมและซ่อมแซมระบบสารสนเทศของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (MA) เพื่อให้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสามารถใช้งานได้อย่างต่อเนื่องได้ตลอด 24 ชั่วโมง

2. ควรมีการวางแผนการจัดการทรัพยากรและรายได้ที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคุ้มค่า ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างเรื่องการบริหารงบประมาณของแต่ละหน่วยงาน ที่จำเป็นจะต้องมีการดำเนินการ ตามแผนงานที่กำหนด รวมทั้งควรผลักดันให้การเบิกจ่ายงบประมาณดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในปีงบประมาณ นั้น ๆ โดยไม่ต้องขอขยายระยะเวลาการเบิกจ่าย ระวังหรือยกเลิกโครงการแต่อย่างใด

3. ควรมีการจัดสรรงบประมาณการใช้จ่ายค่าธรรมเนียมตรวจคนเข้าเมือง เพื่อใช้สำหรับสนับสนุน การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะความรู้ของเจ้าหน้าที่ (Upskill Reskill Newskill) ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ และความเชี่ยวชาญของเจ้าหน้าที่ให้มีทักษะสอดคล้องกับการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจ รวมทั้งควรมีการพัฒนา ทักษะการใช้เทคโนโลยี ส่งเสริมการเรียนรู้วัฒนธรรมเกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวน เทคโนโลยีสมัยใหม่ จากทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่อง

4. ควรมีการจัดสรรงบประมาณการใช้จ่ายเงินค่าธรรมเนียมตรวจคนเข้าเมืองมาใช้สนับสนุนโครงการที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีและจัดหาอุปกรณ์ในการตรวจคัดกรองผู้โดยสารที่เดินทางเข้า-ออกประเทศ เช่น เครื่องตรวจหนังสือเดินทาง รวมถึงควรรนำ Biometric mobile มาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพื่อรองรับการใช้งานในการกิจฉุกเฉิน หรือจำเป็นต้องมีการใช้ระบบดังกล่าวในการตรวจสอบผู้โดยสารในกรณีที่มีเหตุการณ์ฉุกเฉิน เช่น ผู้ป่วยที่ไม่สามารถออกจากเครื่องบินได้ นอกจากนี้ ควรมีการจัดทำโครงการติดตั้งกล้องวงจรปิด CCTV ที่เป็นระบบที่มีความทันสมัย สามารถใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในการตรวจสอบความเคลื่อนไหวของผู้โดยสาร ตลอดจนมีระบบเปรียบเทียบใบหน้าโดยใช้เทคโนโลยีชีวมิติ (Biometric) เพื่อตรวจสอบและคัดกรองคนเข้า-ออกได้โดยละเอียด ทั้งนี้ เพื่อให้การตรวจสอบและคัดกรองคนเข้าเมืองมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวจะเป็นไปตามหลักมาตรฐานตรวจคนเข้าเมืองในระดับสากล เช่นเดียวกับ US Customs and Border Protection (CBP) และ Singapore Immigration & Checkpoint Authority (ICA)

เอกสารอ้างอิง

- Immigration Bureau. (2023). *Immigration Bureau Operational Plan for Fiscal Year 2023*. Retrieved September 27, 2024, from https://www.immigration.go.th/?page_id=1430 (In Thai).
- Kanchanachitra, S. (2001). Monitoring and evaluating local and rural development project plans. In *teaching material for the subject of development of administrative project in local and rural areas* (8th edition, Unit 8). Nonthaburi: Sukhothai Thammathirat Open University Press.
- Kosuma, T. (2021). Modern police operations for transparency and fairness. *Journal of Graduate Review Nakhon Sawan Buddhist College*, 9(2), 25-32. (In Thai).
- Kraikitrat, J., Aumkoon, P., Pongtang, T., Rungsipanodorn, B. and Bodeerat, C. (2021). Good Governance: operations of local administrative organizations. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 7(3), 345-358. (In Thai).
- Meethong, N., & Ratchadapunnathikul, C. (2020). Development Approach for Immigration Police Officers at Suvarnabhumi Airport. *Quality of life and Law Journal*, 16(2), 79-87. (In Thai).
- Pipatphen, T. (2014). *Research report on the evaluation of efficiency and effectiveness of Songkhla Municipality performance*. Master thesis, M.S., Hat Yai University, Hat Yai. (In Thai).
- Wanichbancha, K. (2021). *Statistics for research: Principles of selecting statistical techniques in research and explaining the results from SPSS* (13th ed.). Bangkok: Samlada.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory statistics*, (2nd ed.). New York: Harper & Row.
